

Devintosios pasaulio krepšinio pirmenybės Kolumbijoje neseniai baigėsi. Meisterio titulą, ir jau trečią kartą, iškovojo Sov. Sąjungos rinktinė, baigimėse rungtynėse nugalėjusi Amerikos rinktinę 95-94. Jau pasekmė rodo, kad rungtynės buvo labai įtemptos ir permainingos. Paskutinėse sekundėse amerikiečiai dar turėjo kamuolį ir bandė mesti, tačiau metimas, deja, buvo nesėkmingas. Nesėkmingas buvo ir visas jų pasirodymas (amerikiečiai pralaimėjo dar ir prieš Ispaniją), nes jų rinktinė buvo sudaryta iš antraeilų studentų.

O Sov. Sąjungos, o taip pat ir kitų Europos kraštų rinktinės buvo pačios geriausios ir gerai paruoštos. Šios pirmenybės mums ypač įdomios, nes jose dalyvavo net 4 lietuviai: trys iš Lietuvos – už Sąjungos rinktinę, vienas – už Kanados rinktinę. Dar įdomiau, kad visi keturi pasirodė nepaprastai puikiai.

Leonas Rautinšas atstovavo Kanadą, priklausė Toronto L.S.K. "Aušrai", žaidžia už Syracuse universitetą. Vadovavo Kanados rinktinės žaidimui, pats surinko daugiausiai taškų – 124 – ir kelių Europos laikraščių buvo išrinktas net į geriausią pasaulio penketuką. Kanada baigė šeštoje vietoje, nors tikėjosi geriau pasirodyti, ypač, kai kvalifikaciniame rate nugalėjo Čekoslovakiją. Deja, dviejų taškų pralaimėjimas prieš Ameriką ir dar nelaimingasis pralaimėjimas prieš Australiją palaužė jos moralę.

Sergiejus Jovaiša iš Kauno Žalgirio, nuo 1977 metų jau Sov. Sąjungos rinktinės pagrindinis gynėjas, savo kišeniuje jau turįs Europos meisterio titulą, Maskvos olimpiados bronzos medalį ir Sidabro medalį iš paskutinių pasaulio pirmenybių Maniloje. Sužaidė užtikrintai ir pasitikėdamas, ypač gerai gynė.

Arvydas Sabonis taip pat iš Kauno Žalgirio, vos 17 metų, pats jausias iš visų tų pirmenybių dalyvių. Du metrai ir 13 cm ūgio, ir dar žada augti. Gal fiziškai dar nepakankamai stiprus, bet kamuolį jau puikiai valdo ir labai taikliai mėto. Prieš Kolumbiją sumetė 28 taškus, buvo gerai įvertintas spaudos ir rinktinės trenerio ir turi daug žadančių ateitį.

Valdemaras Chimičius, irgi iš Kauno Žalgirio, nustebino visus. Dar prieš keletą metų su sąjungos rinktinė lankėsis Amerikoje, buvo iš tos rinktinės pašalintas dėl formos nepastovumo. Šį kartą sužaidė pasigėrėtina ir išskleidė vi-

TRYS AUKSO MEDALIAI Į LIETUVĄ

Trys Kauno „Žalgirio“ krepšininkai, padėję Sovietų Sąjungai laimėti V-tąsias pasaulio krepšinio pirmenybes ir į Kauną parvežę tris aukso medalius. Iš kairės: Valdas Chomičius, Arvydas Sabonis, Sergiejus Jovaiša. Nuotr. R. Gaškos

sas abejones. Prie nepaprasto šuolio prisijungęs, jo greitis ir veržlumas tempė visus antpuolius, o puikūs metimai iš tolo "kalė" taškus. Dėl kojos susižeidimo paskutinėse rungtynėse žaisti negalėjo, bet iki tol per 8 rungtynes savo komandos buvo surinkęs daugiausiai taškų – 122. Tik per paskutines rungtynes jį pralenkė Myškin ir latvis Valter. Daugumos laikraščių ir žurnalistų buvo išrinktas į geriausią pasaulio penketuką.

Taip pat lietuviai parvežė į Kauną tris aukso medalius, ir nenuostabu, kad keletos tūkstančių kauniečių buvo gėlėmis ir entuziazmu sutikti.

Šias pirmenybes stebėjo buvęs "Lituánicos" krepšininkas ir teisėjas Rimas Gaška iš Midland, Michigan. Jo nuotrauką čia dedame, o įdomūs aprašymai buvo "Draugo" sporto skyriuose. Taip pat reikia pažymėti, kad tų pirmenybių organizatoriai, sužinoję, kad Sov. Sąjungos komandoje yra trys lietuviai, pakvietė Gilandą Mieželytę būti jų oficialia vertėja. Ji nepagailėjo pastangų, kad jiems Kolumbija liktų ypač malonus prisiminimas.

V. G.

Leonas Rautinšas

Straipsnis ir nuotraukos paimtos iš PASAULIO LIETUVIO

SPAUDOS MĖNUO

SKAITYK IR PLATINK "MŪSŲ LIETUVĄ"

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoj Cr\$. 2.300,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 6.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios)

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėju nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil Caixa Postal, 4421 - CEP 01000

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 50,00

I P. Amerika oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 4.500,00

mokami už skilties (Coluna) centimetra po Cr\$.200,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Iš Aušros Nr. 29

RUSINIMO KELIAI

(Tęsinys iš praeito nr.)

Kartojasi variantas Muravjovo- Koriko, kuriam net buvo statomi paminklai už diegimą "Šiaurės Vakarų krašte" antrosios - rusų kalbos.

O kaip gali būti ateityje? Nesuklysiu pasakęs, kad pirmosios - mūsų senosios lietuvių kalbos laukia dar senesnės - lotynų kalbos likimas pokario metų Lietuvos gimnazijose: iš pradžių ji buvo dėstoma kaip pilnateisis mokslas, vėliau jos valandos buvo vis mažinamos, kol ji visai išnyko iš mokyklų programų.

Štai keli sakiniai iš T. Motylioivos straipsnio "Kontaktų poezija", išversto iš Maskvoje leidžiamo žurnalo "Literaturnoje obozrenije" ("Literatūros apžvalga") ir išspausdinto 1981 m. rugpiūčio 8 d. "Literatūroje ir mene": "Dar pirmaisiais Tarybų valdžios dešimtmečiais sąjunginėse ir autonominėse respublikose ėmė formotis inteligentai, įpratę ne tik kalbėti ir rašyti, bet ir galvoti rusiškai taip pat laisvai kaip ir savąja gimtąja kalba. "Kalnų sūnus ir dvasia, ir mintimis, ir visa savo esybe esu rusas, ir be rusų kalbos, be rusiškos aplinkos, nėra man gyvenime nieko artimo - rašė Efendis Kapijevs".

Štai jums gairės, į kurias turi orientuotis mūsų inteligentai, mūsų rašytojai, pagaliau mūsų tautiečiai.... Aš manau, kad komentarai nereikalingi.

Bet ne vien tik tokiu keliu siekiama įlieti Tarybų Sąjungos tautas į "matušką Rusiją". Svarbiausias vaidmuo čia skiriamas tautybių maišymui per mišrias šeimas ir tam sudaromos pačios palankiausios sąlygos.

Mišrių šeimų atsiradimo mūsų krašte priežasčių yra įvairių. Dalis rusų ar kitų tautybių atstovų, gyvenančių Lietuvoje, tuokiasi su lietuviais arba lietuvėmis. Tai pats paprasčiausias ir nekalčiausias atvejis. Kad tas procesas intensyvėtų, dabar mokslo įstaigose - nuo vaikų darželių iki aukštųjų mokyklų - visur organizuojami internacionaliniai vakarai, susitikimai su kitų tautybių bendraamžiais. Aiš-

ku, nieko bloga, jei vienos tautos vaikai ar jaunimas geriau pažins kitos tautos bendraamžius. Su laiku ši draugystė vis stiprinama ir skatinama, o toliau, jau subrendus, žiūrėk, ir sumainomi žiedai su kitataučiais. Taip ši nekalta priemonė tampa labai pavojinga.

Lietuviai, atvykę į Rusijos ar kitų respublikų miestus ar miestelius, dažnai stebisi radę skelbimus, kad telkiami darbininkai į Ignalinos atominės elektrinės ar Mažeikų naftos perdėbimo įmonės statybas. Tuo tarpu Lietuvoje raginama vykti į "komjaunuoliškas", "spartuoliškas" statybas toli į rytus nuo Lietuvos. Kas čia - neapsižiūrėjimas, kainuojantis valstybei nemažus pinigus? Juk ar ne paprasčiau būtų, kad lietuviai vyktų į Ignaliną ar Mažeikius, o rusai ieškotų darbo savo krašte? Deja, tai iš anksto apgalvota ir gerai apskaičiuota priemonė tautų maišymui skatinti. Kuo daugiau to maišymo, tuo daugiau mišrių šeimų.

Tam pasitarnauja ir karinės prievolės atlikimas toli už Lietuvos. Dažni atvejai, kai jaunuolis iš tarnybos grįžta ne vienas, o su rusaitė. Sūnus parodo savo tėvams marčią, bet kalbos tarp jų nebūna, nes marti nemoka nė žodžio lietuviškai, o tėvai - rusiškai.

Santuoka su kitataučiais labai retai atneša tikrą laimę ir harmoniją. Jų kiti ipročiai, papročiai, tradicijos. Tai, kas lietuviui atrodo sava ir brangu, anam atrodys svetima, nereikalinga, net juokinga.

Lietuvoje kas ketvirta santuoka išyra. Skiriasi ir lietuviškos šeimos. Bet mišrios šeimos išyra kur kas dažniau.

Nėra jokios abejonės, kad iš daugumos mišrių šeimų laimi tik rusai. Dažniausiai su mūsų tautiečiais tuokiasi rusai atvykėliai. Jie lietuvių kalbos nemoka, todėl šeimoje kalbama tik rusiškai. O tokių šeimų palikuonys dažniausiai save laiko tik rusais, nors kai kurie iš jų su lietuviška pavarde. Kai santuokinis rusas priverčia šeimą persikelti į Rusiją, tada šeimoje neko lietuviško nebelieka.

Net susituokus dviem nerusam, dažniausiai laimi rusai. Pavyzdžiui, lietuvių išteka už gruzino. Žmona nemoka gruzino kalbos, o vyras - lietuvių. O šnekėti reikia. Tad visos tokios poros šnekasi rusiškai. Vaikai su tėvais

kalba taip pat rusiškai. Jie iš inercijos leidžiami į rusišką mokyklą. Ir štai rezultatas: gruzinas ir lietuvių išaugino rusiukus...

Mišrių šeimų pasekmės labiausiai bus juntamos ateityje. Juk tokių šeimų vaikai, netgi laiką save lietuviais, su savo tauta bus ne pilnai susiję. Ir sunkių mūsų Tėvynei išbandymu metu, kada kiekvienam reikės apsispręsti, už ką aukotis, su kuo jiems eiti, jie eis ne už nepriklausomą Lietuvą, o už tarybinę Lietuvą, nes tik toji patenkina mišrios šeimos dvilype prigimtį. Iš mišrių šeimų daugiausiai kils išdavikų ir Tėvynės duobkasių. Štai tarybinis žvalgas Richardas Zorgė. Ne vien komunistinė pasaulėžiūra pastūmėjo šį vokiečių šnipinėti Tarybų Sąjungos naudai, bet ir tai, kad jo motina buvo rusė.

O kokia padėtis šiandien?

Palyginus su kitomis tarybinėmis tautomis, lietuviai visada buvo gana atsparūs tautybių maišymui. Tiesa, tam daug įtakos turėjo religija. XIX šimtmečiuje ir XX pradžioje nemažai lietuvių buvo sudarę mišrias šeimas su lenkais, nes lenkai katalikai, bet beveik negirdėta, kad lietuvis būtų tuokėsis su ruse. Todėl iki okupacijos lietuvių rusiška pavarde beveik niekada nesusitikdavai.

Keturiasdešimt įnirtingos antireliginės propagandos metų padarė savo: nors lietuviai ir laikomi religingiausia Tarybų Sąjungos tauta, bet religijos įtaka, palyginus su praeitimi, labai sumažėjo, tuo pačiu sumažėjo ir religijos, kaip kliūtis trukdančios sudaryti mišrias šeimas su kitatikiais, vaidmuo (dar dažniau - su visiškais ateistais). Štai jums dar vienas paaiškinimas, kodėl dabar taip inirtingai kovojama su tikėjimu.

Iš kitų respublikų mišrių šeimų skaičiumi gausios Ukraina, Moldavija ir Latvija. Mus ypač jaudina brolių latvių ateitis. Nejuo ir juos ištiks prūsų likimas?

NORI SUFABRIKUOTI BYLĄ SADŪNAITĖS BROLIUI

Spalio 13 dieną saugumiečiai darė kratą Nijolės Sadūnaitės brolio Jono bute. Saugumiečiai buvo labai priekabūs, paėmė daug knygų, religinių paveiksliukų, ypač kabinosi prie vieno vaikų žaislo, kuris buvo nudažytas - žalia, geltona ir raudona spalvomis. Nors spalvos nebuvo vėliavos eile, bet saugumiečiai kaltino Sadūną lietuviškos vėliavos laikymu. Manoma, kad saugumiečiai nori sufabrikuoti bylą keršydami Nijolei Sadūnaitei. Jos pačios, bent pakolkas, liesti nedrįsta, gal dėlto, kad ji pasidarė labai žinoma laisvam pasauliui. Iš Sibiro sugrįžusi Sadūnaitė, niekur negalėjo gauti darbo. Dabar yra įsidarbinusi prie bažnyčios.

• Lietuvių šeimos kalba yra lietuvių kalba

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventario, Despejo, Desquite, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

CIRURGIÃO DENTISTA

CROSP. 6049

R.Cap.Pacheco Chaves 1206 fone:273-6696

R. Itapeva, 49 - Cj. 35 fone: 288-4770

NAUJA KARTA IR PARAPIJŲ METAI

Prel. Jono Balkūno mintys Lietuvių Bendruomenės 30 metų sukaktyje

Kas ketvirtis šimtmečio į pasaulį įsi-
jungia vis nauja karta — naujos jėgos ir
naujos viltys. Ji ateina į aplinką ir kul-
tūrinę bei dvasinę būseną, kurią būna
sukūrusi ankstyvesnioji karta. Tačiau
jaunieji žmonės ne visa priima ir ne visa
paraidžiui pakartoja. Jaunoji karta daž-
nai tiki, kad su ja prasideda pasaulis, o
senieji mano, kad su jų mirtimi tasai jai
pasibaigs. Nė viena karta visumos neap-
rėpia ir ja negyvena, bet kiekviena turi
savo problemas savus sąjūdžius, savo
vargus bei rūpesčius, kurie kitoms kar-
toms dažnai nesuprantami ar net klai-
dingai priimami.

Štai, kad ir mūsų problema — prieš
30 metų ji buvo lietuviško gyvenimo
Amerikoje krikimo pradžia. Nutautėji-
mas arba amerikinizacija vyko gąsdin-
ančiu tempu. Todėl Lietuvių Chartos
paskelbti dėsniai — lietuviybės išlaiky-
mas ir tautos kova už laisvę ir nepriklaus-
omą gyvenimą — buvo naujos kartos
su džiaugsmu priimta. To nematė seno-
ji karta. Senos tradicinės bazės — ypač
mūsų organizacijos ir parapijos — buvo
pastovios ir turėjo nusistovėjusias gaires,
kurios senosios kartos akimis pilnai pa-
tenkino visus to laiko reikalavimus.

Laikinas Organizacinis komitetas
(Lokas), organizuojant Jungtinių Ame-
rikos Valstybių Lietuvių Bendruomenę,
svarstė parapijų įjungimą į naująją lietu-
viybės gelbėjimo bangą. Bet buvo atsi-
mušta į partines uolas. Aš šiūliau — kiek-
vieną parapiją pripažinti de facto ben-
druomenės apylinke. Lokas paabejojo
klausimo praktiškumu ir vieno balso
persvara reikalą atidėjo (ad kalendas
graecas). Dabar po trisdešimt metų, vis
daugiau ryškėjant tada padarytai žalai,
buvo paskelbti Parapijų metai.

Parapijų veikla nėra tikrai religinė —
ji yra ir moralinė, tautinė, pedagoginė,

visuomeninė ir kultūrinė. Tai dvasinės
mūsų veiklos bazės, kurios išsivijos gy-
venime, jei tinkamai tvarkomos, turi
gal net daugiau reikšmės, negu turėjo
Nepriklausomaj Lietuvoj. Be jų būtų
nyki dvasinė tuštuma, kuri verstų jieš-
koti pakaitos pas kitataučius.

Parapijų metai

Visuomenė Parapijų metus sutiko be
didesnio dėmesio. O vis dėlto paskelbi-
mas yra labai svarbus tiek bendruome-
nei, tiek ir pačioms parapijoms. Be ap-
dairaus žvilgsnio dvasinės mūsų bazės
— parapijos — gali tapti tuščiomis tvir-
tovėmis. Dėlto visuomenei turi rūpėti,
kad parapijos, kaip religinės bendruo-
menės, išliktų tvirtomis atramomis. Iš
kitos pusės, ir parapija yra atsakinga už
savo pasyvumą, už nesirūpinimą savo-
sios bazės lietuviškumu. Ji turėtų neuž-
miršti, kad išnykus lietuviškumui, iš-
nyksta ir pačios parapijos egzistencijos
pagrindas. Dėl to tautinės parapijos už-
daviny — išlikti ne tik krikščioniška,
bet ir lietuviška. Kai kur išnyko parapi-
jos, nes lietuvių kalba jose tapo tik kam-
pininkė.

Parapijų metų paskelbimas pabrėžia
bendruomenės veiklos tris dimensijas:
lietuviybės išlaikymo, Lietuvos išlaisvi-
nimo ir žmogaus teisių gynimo bei dva-
sinės veiklos. Vertinkime dvasinės veik-
los svarbą.

Prel. J. Balkūnas

Tik pažiūrėkime į savo nutildytą tau-
tą. Pavergtoje tėvynėje okupantas eina
dviem kryptimis kovoje prieš lietuvių
tautą. Pirmiausia jis mėgina sunaikinti
tikėjimą, kad komunizme išauginta jau-
noji karta neturėtų dvasinės atsparos ir
būtų klusnesnė valdžiai. Antra, jis mėgi-
na atskirai naikinti tautinius savitumus,
atskirti tautines apraiškas nuo praeities,
įpiršti susigyvenimą su ateistine ideolo-
gija ir tautiniu susiliekimu su didžiaru-
siais — su rusų tauta, kuri turi būti lai-
koma globėja ir tikrojo gyvenimo palai-
kytoja. Šis dviejų dvasinių vertybių nai-
kinimas eina visu aštrumu ir intensyvu-
mu, kad kuo greičiau pavergta lietuvių
tauta įsiliėtų į tautų mišinį ir susinive-
liuotų kultūriniu ir tautinio paveldėji-
mo požiūriu.

Tauta tyli ir laukia

Tauta nutildyta, bet nenutildyti jos
atstovai — mes. Nagrinėdamas okupu-
tos Lietuvos rezistencijos klausimą,
prof. V. Vardys (Aidai, 1978 m., 7 ir 8
nr.) tiksliai jungia katalikų rezistenciją
su tautos likimu. Caro laikais kova prieš
lietuvių tautą buvo vedama kartu su ko-
va prieš jos tikėjimą. Šiuo metu komu-
nistinis okupantas mėgina tas sritis pa-
dalinti, kad lengviau galėtų valdyti. Bet
pavergtieji tai supranta ir savo atsparą
jungia, kartu gindami tikėjimą ir tauti-
nius savitumus. O gindami tautiškumą,
gina tikėjimą ir laisvę. Labai teisingai
išvadas daro prof. V. Vardys, tardamas,
kad "tos rezistencijos kova už teisę vie-
šai ir be asmeninio pavojaus išpažinti
tikėjimą, jos pastangos išlaikyti valdan-
čiąją partijai bei valstybei nevergaujan-
čią Bažnyčios instituciją turi epochinės
reikšmės Lietuvos tautinės tapatybės
išlaikymui. Tautos likimas priklausys
nuo to, kiek tauta istorinio keitimosi
vyksme sugebės išlaikyti savo autentiš-
kumą ir nepriklausomą charakterį".
(Aidai 8 nr.).

CONISA IMÓVEIS

Instalada no Prédio "Grão Duque Vytautas" - Vila Bela

ATENÇÃO!!! CONISA IMOVEIS é uma Imobiliária amiga dos Lituanos!
VENDEMOS, COMPRAMOS, ALUGAMOS E ADMINISTRAMOS

IMÓVEIS EM GERAL

Nós oferecemos as melhores Casas e Terrenos nesta redondeza

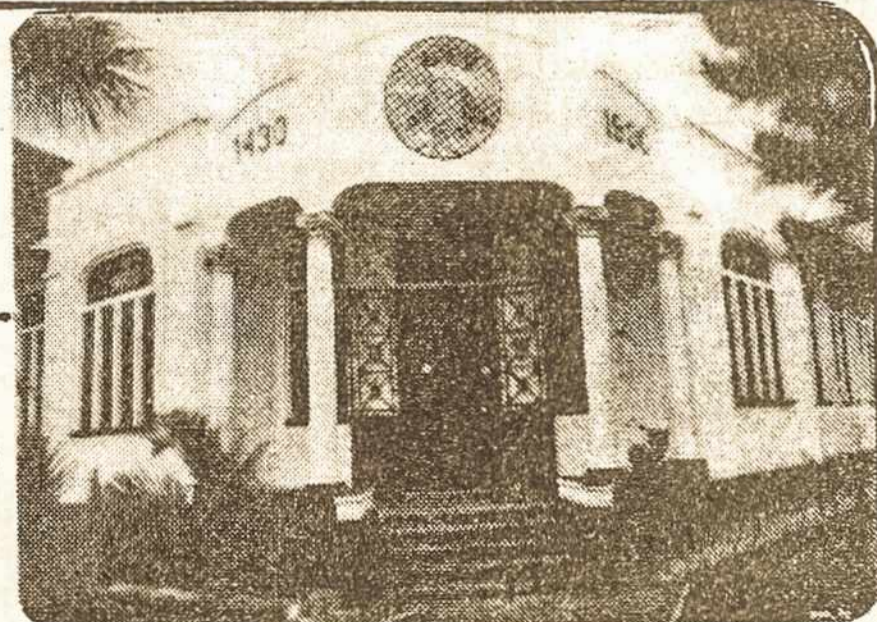
Nossos advogados lhes orientarão, com prazer, em todos os negócios Imobiliários e elaborarão os Contratos necessários.

AGUARDAMOS SUA VISITA!

Juntos tomaremos aquele Cafézinho!

Rua Santo Amásio, 327 - Vila Bela - (Esq. c/ Rua das Giestas, alt. n: 1.090) - Creci 22.140

Fones: 274-9002 - 274-8187 - e 274-2192

Pavergra lietuvių tauta žino, kad jos balsas viduje yra tik silpnas ginklas. Nutildyta tauta, jei neturėtų gyvybėmis rizikuojančių didvyrių, pasiaukojusių moterų, šventų kankinių, būtų pasmerkta sunykimui, susiliejimui su rusiška, komunistuojančia dvasia ir prarastų savitumus, kurie šimtmečiais buvo mūsų tėvų ir senolių ginami ar atkovoti.

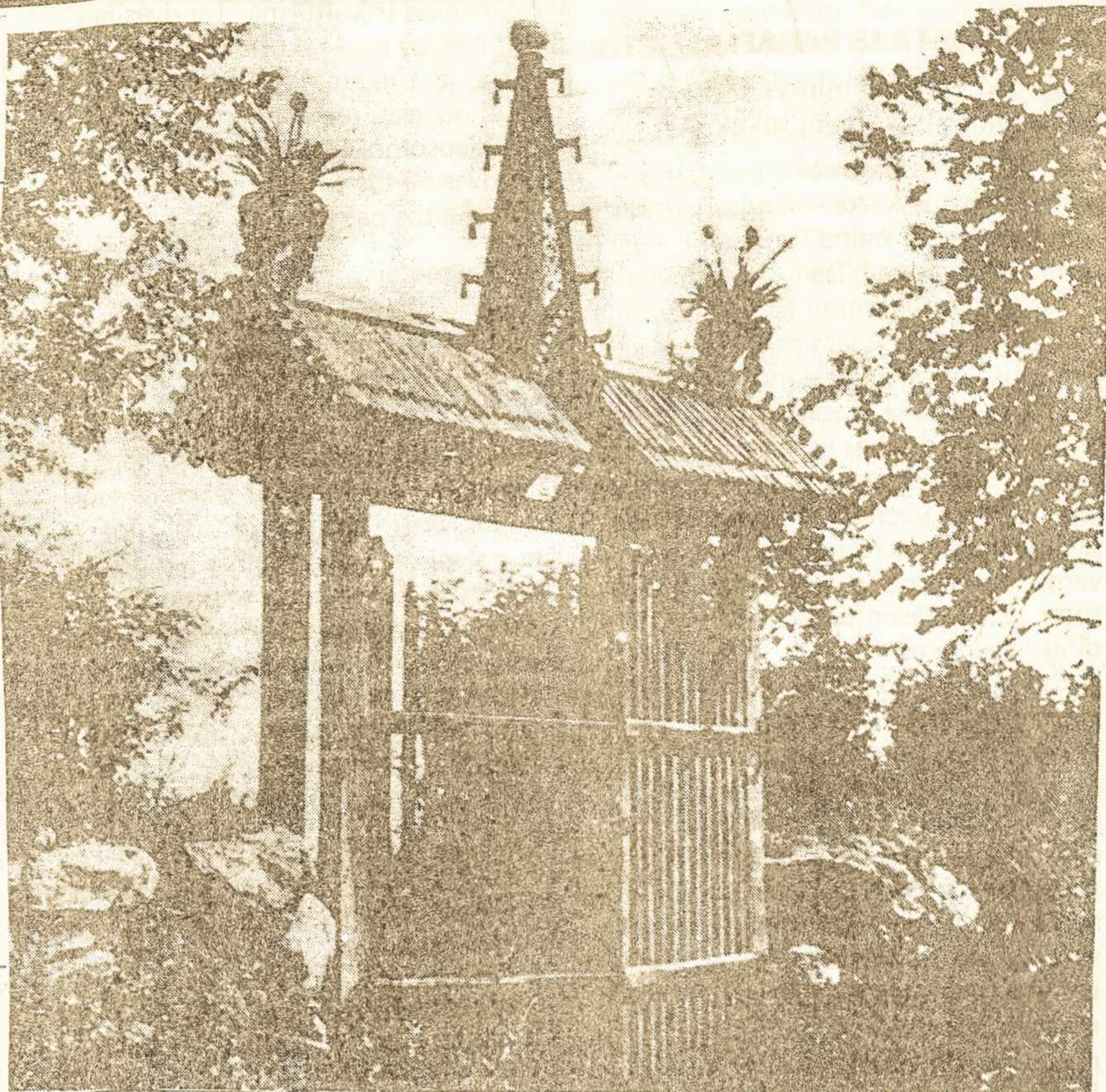
Pagaliau pavergta tauta žino, kad ji laisvajame pasaulyje turi savo atstovus, savo kančių liudininkus, ir laukia, kad jie šauktų pasauliui, visiems pavergtiesiems ir kolonijomis paverstomis tautomis, maldaudami ne paguodos žodžių, bet pagalbos jų kančiose ir jų laisvės troškimų perdavimo tarptautinei opinijai. Mes esame nutildytos tautos atspira ir viltis.

Parapijos kovos dalis

Parapijų metų prasmė yra sąmoninti visuomenę, kad parapijos yra tautos kovų integrali dalis. Parapijų metai yra dviejų linkmių gatvė. Jei atmeti religinį momentą, tautiškumas susilpninamas, pakertamos jo šaknys ir jis padaromas neatsparus šių laikų ideologinių bei tautinių kautynių arenoje. Atmesti religinį pradą iš tautinio gyvenimo reiškia išmušti tautai stipriausią ramstį jos nelaimėse. Tautiškumas išsivijoje bus nelyginamai atsparesnis, jeigu jis bus sujungtas su nuoširdžia religine praktika. Ne viltis ir nusiminimas daug mažiau paliečia tikintį negu netikintį lietuvį, nors juodu būtų vienodo patriotinio laipsnio. Tvirtas pasitikėjimas Dievo pagalba, malda ir įsitikinimas, kad vykdoma Dievo valia, yra stipresni ginklai negu karščiausi šūkliai, kurie sprendžiamuoju momentu dingsta iš sąmonės.

Išsivijoje turime nemažą gerų lietuvių patriotų, tačiau jie yra abejingi ar net nusistatę prieš religiją bei jos reikšmę lietuviybės išlaikymui. Šie žmonės laiko būtina dalyvauti tautinių švenčių minėjimuose, gerbia tautinę vėliavą ir tautos himną. Bet jie įsitikinę, kad religinis kultas, kuriame ugdoma ir palaikoma tėvynės meilės ugnis, sujungianti ją malda į Tautų Valdovą, yra nereikalingas priedas. Bet dabar po 30 metų bendruomenės gyvavimo mes matome, kad toks galvojimas ir mums ir tautai yra žalingas. Tą mato ir vis didėjanti lietuviško jaunimo dalis. Atsistojame šiomet veidu į parapijas ir kartu su jais tiesiame joms savo brolišką ranką, ryždamiesi parapijas globoti, stiprinti ir jungti į galingą tautinę šeimą.

Nežinia, kiek sunkumų dar reikės pergyventi, kiek vėjų ir audrų iškentėti. Vienybėje stiprybė. Dievo laiminami, žengsime su naująja karta į naujus laimėjimus.

Kapinių vartai. Bačiūnų kaimas, Šiaulių apylinkė. B. Buračo 1926 nuotrauka

Halina Mošinskienė

VĒLINIŲ NUOTAIKŲ SUSIMASTYME

Negaliu likti abejinga kai kuriems faktams įskaudiniams mano humaniškus ir patriotinius jausmus. Todėl noriu jais pasidalinti su lietuviškais skaitytojais.

Išvakarėse, aplankėme abudu su vyru, pirmiausia (nes man arčiausia) a. a. Tėvo Jono Bružiko S.J. kriptą. Ten pat palaidotas ir jėzuitas Vladas Mikalauskas. Netoliese, kitoje koplyčioje palaidoti ir prel. Kazimiero Miliausko palaikai. Jėzuitų koplyčią radau, kaip visada, užrakintą. Sargo jokio neradau. Pastačiau gėles prie uždarytų durų, užžiebčiau žvakelę, pasimeldėme abudu.

Tarp kitko, dar kartą noriu priminti, kad prel. Kazimiero Miliausko pavardė yra visiškai kriptojė iškreipta – užrašė yra iškaltas vardas Mns. Casimiro Wiliauchas. Nejaugi niekas negali tuo pasirūpinti, kad ištaisytų tą klaidingą įrašą? – Jau ne pirmą kartą užsimenu spaudoje tuo reikalu be rezultatu.

Juk kapų įrašuose lietuvių praeitis byloja. Nejaugi, dar visų jį prisimenančių bičiulis ir brolis Kristuje, nėra vertas atžymėti tikrąją pavardę? – Juk buvo lietuvis – labai nukentėjęs savo pašaukime, kai Lietuva buvo 1941 m. okupuota.

Vėlinių dieną, anksti rytą, išsiruošiau su vyru į Morumbi kapines. Ten ilsisi palaikai mūsų žento motinos, tetos, senelių. Ten važiuoju kas met nuo 1977 m. pagerbti savo anūky močiutės ir prosenelių atmintį. Ir Motinos Dienos proga juos turėdama artume aplankau po vėlėna. Susigiminiavome dėka dukters ir jų sūnaus Volkerio Dettmer. Gerbėme vieni kitus ir drauge džiaugėmės anūkais. Tai – vienintelė "giminės" artimi mūsų šeimai. Trumpai teko džiaugtis ta giminyste. Pirmoji pasimirė žento motina Vanda, po dviejų metų jos sesuo, dar porai metų praslinkus ir kita sesuo, kurios palaikus sudegino krematoriuje, nei senuitei motinai nežinant, ir pelenus paskleidė okeano gelmėse. Vėliausiai pa-

FÁBRICA DE GUARDA – CHUVAS

Guarda Chuvos de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

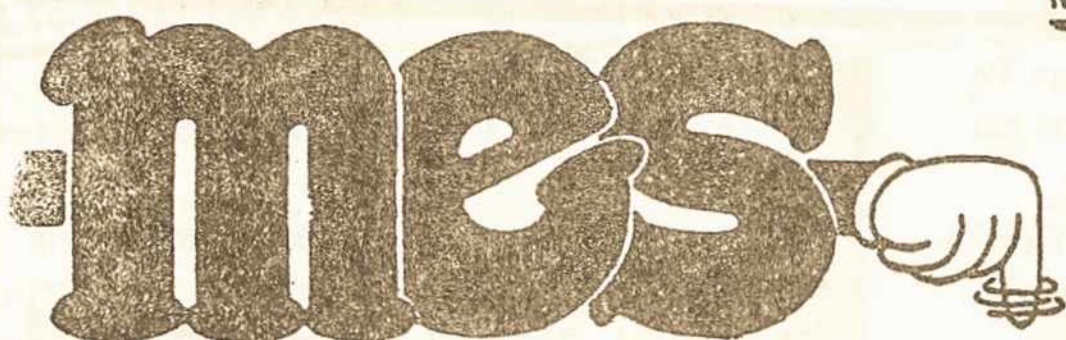
Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

INFORMATIVO DA JUVENTUDE

Dirigido pelo G.A.L. Coord. Hercules Celešauskas

VEM AÍ...

PRESTIGIEM

FESTA EM "PROL" DO JORNAL
LITUANO "SPAUDOS BALIUS"

Olha aí moçada. Vamos participar deste almoço, afinal, a continuidade futura do jornal, depende da juventude. Vamos participar com nossa presença.

Será no dia 21 de Novembro às 12,30 horas.

AULAS DE LITUANO

Aos interessados em participar do curso de aulas de lituano, estas estão sendo ministradas na Ramovė, atrás da Igreja da Vila Zelina, todos os sábados, às 14:00 horas, pela profa. Eugenia Bacevičius. Atualmente possui uma base de 12 alunos, quem quiser aumentar este grupo, é só aparecer.

CHURRASCADA DOS ESCOTEIROS

É uma confraternização dos pais dos escoteiros do Grupo Palanga.

Será realizada no dia 14 de Novembro, na Estância Lituania, em Atibaia.

Informações com Da. Eugėnia,
Tel. 63-9343.

ESCOTEIROS, SEMPRE EM AÇÃO

Os jovens SKAUTAI estiveram na missa das 9:00 horas, na V. Zelina, liderados pelo J. Lipas.

IMPRESSÕES e REFLEXÕES...

Na semana de 22 a 29 de agosto que estive em DAINAVA, nos E.U.A., para fazer o curso de Vadovas vivi experiências que todos deveriam sentir, conhecendo a importância de ser um lituano.

Os lituanos que lá conheci tanto no Canadá, quanto dos E.U.A., transmitem a importância de seus sentimentos, trazendo no coração a dança, que é uma das expressões artísticas de um povo.

Não senti fronteiras entre grupos e sim um relacionamento de todos para um trabalho. Também nas horas de descanso todos se reuniam para o esporte ou a conversa, e à noite na fogueira mais uma vez um entrosamento era visto nas canções folclóricas.

Das técnicas adquiridas de professores experientes nos foi apresentado posturas para o desenvolvimento de cada dança, dando-lhes o seu valor, sendo sempre importante.

Para um relacionamento entre pessoas que estão dispostas a transmitir e receber idéias e perspectivas novas, não existe fronteiras para aquilo que chamamos de velho que é a tradição, e essa tradição tão sensível de um povo, marcado de tristezas, mas também de manifestações simples que é ver desabrochar uma flor na primavera.

Irena Martinaitytė

ACONTECEU...

ATIZADO

Parabéns. Aos pais Tadeu e Silvia Machado e aos padrinhos Arlete e Jonas Silickas pelo batizado de Eduardo.

LITUANOS EM UBATUBA

No fim de semana prolongado, um grande grupo de jovens, estiveram na cidade de Ubatuba, no Camping da "Praia Vermelha". Dentre os vários acontecimentos, como o passeio dos "naufregatas", os cantos lituanos chamaram atenção do público vizinho, que muito se admirou perante tanta vitalidade e alegria da nossa juventude.

Pois é, mesmo num passeio descontraído, a juventude de descendência lituana aproveitou seus conhecimentos artísticos e mostra seu valor, para os jovens que não tem esta oportunidade.

ESPORTE

TIME MASCULINO LITUANO

Foi realizado o primeiro treino da rapaziada, da colônia, no último dia 07, (domingo), na quadra do Colégio "Civitatis", no horário das 8:00 às 10:00 horas. Participaram 13 futuros campeões:

Claudio Butkus
Alberto (Hilário) Lipas
Flávio Bacevičius
Vanderlei Buzian
Augusto Zaluba
Arnaldo Zizas
Bera Dilys
Claudio Dilys
Ricardo Bendoraitis

Ricardo Indriunas
Sergio Popic
Zé Roberto Cezário

Que estão contando com a sua presença, no próximo treino, que será no dia 14 de novembro, no mesmo horário e local (entrada da quadra, pela Rua Américo Vespúcio).

Gostaríamos que este grupo continue sempre em ação, treinando bastante e cada vez mais forte, só falta a sua presença.

FORMAÇÃO DO TIME FEMININO LITUANO

Algumas meninas estiveram apreciando o jogo dos rapazes, e surgiu a idéia de se formar um time feminino.

TAÍ. A IDÉIA ESTÁ LANÇADA.

As jovens podem se reunir no mesmo horário e utilizar a outra quadra disponível, e ainda aproveitar os conselhos técnicos da Profa. Rosangela, de Ed. Física do Colégio. Vamos em frente.

EQUIPE DE CICLISMO

Os jovens lituanos estão formando um grupo de "Ciclismo", o qual já possui 17 membros, que inclusive já estão providenciando até o uniforme, que são camisetas com as cores da Bandeira Lituana e escrito LITUANIA. Este grupo está a todo vapor, pretendem treinar em feriados, fazer longos passeios ciclisticos e participar dos eventos realizados em São Paulo, com intenções tanto esportivas, como para divulgar o nome da Lituânia.

A equipe ciclistica está sendo liderada pelo Claudio Butkus.

Melhores informações com o Bera Dilys (tel. 273-4767).

DAINAVA -E.U.A. Momento no ensaio do curso para professores de danças folclóricas.

RADAR

— A Gazeta da Vila Prudente, em sua edição de 22/10/82, menciona aniversário de Terezinha L. Stankūnas.

Nas Palavras Cruzadas, premiada com um livro encontra-se Mirian Sitrikas.

E no artigo sobre história de Vila Ema, é citado o mérito do Padre Vito Kavolis, que permaneceu 12 anos como vigário da igreja daquele bairro.

— O coral "Volungé", agradece a todos que colaboraram, para que a "Festa da Primavera", realizada no dia 24 p.p. na "Lituanika" fosse um sucesso; especialmente o empenho da Sra. Vera e Sr. Jonas Tatarūnas.

Aproveitamos para desejar ao casal, boa e proveitosa viagem pela Argentina.

— O Coral "Volungé", cumprimenta e deseja felicidades a ex coralista Suely Vasgauskaitė, que dia 7/10/82, contraiu matrimônio com o Sr. Luiz Mambrini Jr.

Extensivos cumprimentos também à ex coralista Eliane Korsakov, que casou com Abilio de Carvalho.

Felicidades aos novos casais.

Cumprimentos do "Volungé" à Edina Karavičius, pela passagem do aniversário, no qual tornou-se noiva.

Saudades da ex coralista Sandra Saldytė Mažeikienė, que vive na Venezuela e nada nos escreve. Aguardamos no "Mes" notícias da vida do casal e do país vizinho.

— O bar do Vito tornou-se uma referência, e é conhecido até no exterior.

Na carta vinda de Uruguai escrevem: "recuerdo la simpática barra de amigos del Bar de Vito".

— O cine Vitória de S. Caetano do Sul, é bastante frequentado pelos lituanos locais e de Vila Bela, Alpina e Zelina.

Na semana passada, lá exibiu-se o filme "Caruagem de Fogo", premiado com "Oscars".

Foi muito emocionante quando o artista principal, no papel de Abraham, declarou ser filho de judeu lituano.

— Teve prosseguimento o Ano das Paróquias (Parapijų Metai), que na igreja S. José de V. Zelina, na missa das 16 horas, contou com a presença de fiéis vindos de mais longe, que também participaram da conferência encerrada com chá e petiscos.

— Regressou da viagem o vigário pe. Juozas Šeškevičius, que esteve na Lituânia por alguns dias visitando sua mãe enferma.

— Está ficando mais bonita a igreja de V. Zelina devido a ampla reforma a qual supervisiona o Renato Mendo.

— Antonio Baltušis, mais conhecido como "Balta", está curtindo o sol e as ondas de Ubatuba.

"Balta" ultimamente tem se destacado como pintor de camisetas com motivos lituanos.

— Cestabolistas lituanos, excursionarão à Avaré nos dias 6 e 7; onde medirão forças com equipe local.

Patrocina esse encontro o Monsenhor

Pio Ragažinskas, que juntamente com Pe. Vito Kavolis são bastante conhecidos em Avaré.

— Em 23/11/1982, na Paróquia São Vicente de Paulo, Moinho Velho, Ipiranga, houve o Sacramento da Crisma.

Muitos lituanos via-se na igreja, durante a cerimônia presidida por bispo Dom Celso Queiroz,

Entre os crismandos encontrava-se a jovem Regina Šinkūnas, e seu irmão Mário Jorge Šinkūnas.

— Encontra-se entre nós o ativo jovem Flávio Bacevičius, recém vindo da Colômbia, onde se encontrava a serviço.

Mas, para o próximo dia 20, está de malas prontas para outra viagem maior que abrangerá a ilha de Chipre, e depois Iraque.

Num intervalo do serviço, visitará a irmã Beatriz que reside com sua pequena família em Huttenfeld - Alemanha Ocidental.

Grande êxito na viagem e serviço a ser executado lhe desejam os jovens lituanos de São Paulo, e lembranças para Beatriz e seus familiares.

— Cartas vindas de Cerro, bairro de Montevideo, escrevem que seguiram, no dia 28 de Agosto, para ginásio lituano "16 Vasario", da Alemanha Federal, os jovens pertencentes a "Rintukai": Diana Fornara e Jorge Dubilevičius, para cumprirem bolsa de estudos.

Estudarão aproximadamente 10 meses, e de lá seguirão para E.U.A. e Canadá, onde se juntarão ao conjunto de danças folclóricas "Rintukai", que participará do congresso dos jovens lituanos.

— Promete participar no "Mes", o estudante de direito José Luiz Kalinauskas, escrevendo notícias da faculdade e da colônia. Aguardamos ansiosamente a colaboração.

HUMOR

LÓGICA ÀS AVESSAS

Um escocês entra no bar e pede uma pinga. Quando o garçon lhe traz a pinga ele diz:

— Perdão troque-a por cerveja.

O garçon retira a pinga e na volta lhe traz a cerveja.

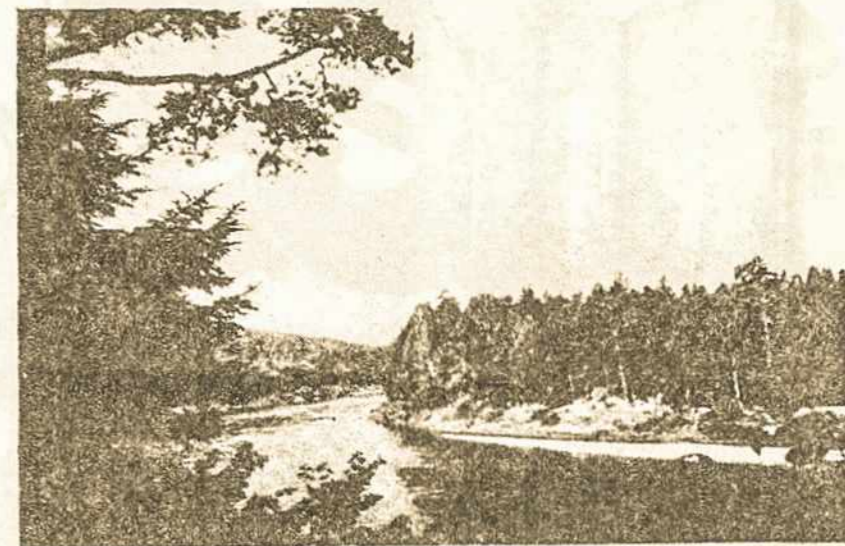
Tomando a cerveja, o escocês levanta-se e procura retirar-se.

— Desculpe-me Sr. diz o garçon, esquecete de pagar a cerveja.

— Eu não esqueci, pois recebi a cerveja em troca da pinga.

— A troca houve, mas o Sr. no caso não pagou pela pinga.

— Claro que não paguei, pois eu não a tomei, resmungou o escocês e se retirou.

ONDE O RIO XEXUPE

"Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka" são versos do poeta Maironis, que tornaram-se canto popular em toda a Lituânia. Tradução de Rymantė Steponaitytė (Rio).

ONDE O RIO XEXUPE

Onde o Rio Xexupe e o Nemunas corre
É lá nossa terra, Lituânia bela
É lá que aram campos e falam lituano
E ouvem os prados a canção da Birute

Correm, correm nossos rios para o mar profundo
E nossos cantos se espalham até o fim do mundo.

Onde as chagas vermelhas e verdes arrudas.
Adornam as tranças de nossas irmãs
Onde o cuco pintado seu canto entoia
Vai lá, forasteiro, nosso lar acharás.

Onde chagas e arrudas e canção do cuco
Nossas casas, nossos lares e a Mãe querida

Nos dias clarinhos da bela primavera
Ou quando se ceifam as flores do campo
E quando no frio descansam os prados
A nós nossa pátria é sempre tão bela.

Na colheita, primavera, quando aram campos
Sempre linda, sempre cara, nossa Mãe Lituânia.

Quando o sol se espraia ou céu encoberto
És Tu nossa terra, de nossos avôs
Aqui o seu solo de suores regado
Aqui a memória de seus ancestrais.

Nos bons tempos ou desgraça, sempre tão querida
De lembranças tão repleta, na alma ferida.

Vytautas, Grande aqui já reinava
E Cruzados em luta atroz derrotava
Aqui liberdade foi bem defendida
Aqui nossa terra já foi e será.

Onde Vytautas, o Grande defendeu o Vilnius
Sempre foi e será a Lituânia nossa

A benção Altíssimo para a terra amada
As nossas aldeias, jazigos de heróis
De Pai o amor e a graça nos deste
Nós somos p'ra sempre seus filhos diletos

Não nos abandone nunca, nem a pátria amada
Tão amável e poderoso, pela eternidade.

CURSO

AUDIOVISUAL

DO IDIOMA LITUANO POR CORRESPONDÊNCIA

Facilidade de aprendizado — Acompanha fitas cassettes

Para maiores informações

Caixa Postal 4421

01000 São Paulo, SP

Fone 273-0338

Rua Juatindiba, 28

03124 São Paulo, SP

simire senelė motina Anna Meczkowski miela, gera senelė sulaukusi 94 m. amžiaus. Senelis daug anksčiau pasimirė. Bet jie visi, išskyrus Vandą Dettmer, ilsisi bendrame kape. Atvykę, radome Vandos kapą jau aplankytą – didelis bukietas geltonų – ilgesį reiškiančių chrizantemų, įmerktas. Antkapio įrašo lentelė apvalyta. Taipogi ir senelių kapas atlankytas ir panašios chrizantemos siūbuoja vėjo gūsių glostomos. – Kažkieno ilgesys juos visus atlankė...

Ten pat kapinėse susiradau ir neseniai mus visus palikusios A. A. Aleksandros Bačelienės kapą. Vos jį suradau, nes dar iki šiol tėra cemento lentoje kapo 559 nr. Nėra nei vardo, nei gėlės... – Apsiverkiauju...

Susiradau Editės Draugelienės kapą ir greta Dr. ELIZIEJAUS DRAUGELIO. Editės bent įdėta plokštė su vardu ir pavarde, bet nelankomas ir užžėlęs. Kur liko artimiausi draugai? – Dukterys? – Gyva jinau daugeliui pasitarnavo, žinau. Tik nuopelnų niekas neiškėlė, tik dabar jinau – svetima.

Pagal kapų numerį susiradau ir a.a. Dr. ELIZIEJAUS DRAUGELIO kapą, ant cemento lentos – 1224. Nei gėlės, nei pavardės, nei pavardės Ateitininkų Patriarko antkapy. Greta ilsisi Editė ir Šiurkšti žolė užžėlusi ant abiejų kapelių kaip kokių benamių klajoklių. Galgi jie čia ir tebuvo tokie? – Bet ties Eliziejaus Draugelio kapo prisiminiau: "Sic transit gloria mundi..." Jam, Amžinybėje, taip, bet mums lietuviams išėivijoje, turėtų likti obalsiu, blėstančios tautos šviesos žiburys savo idėjomis ir jaunystės obalsiais šaukiąs į iš-tvermę į Laisvos Lietuvos rytojų. – Ir liūdna, kai amžinybėje užgęsta šviesa tautos žadintojų.

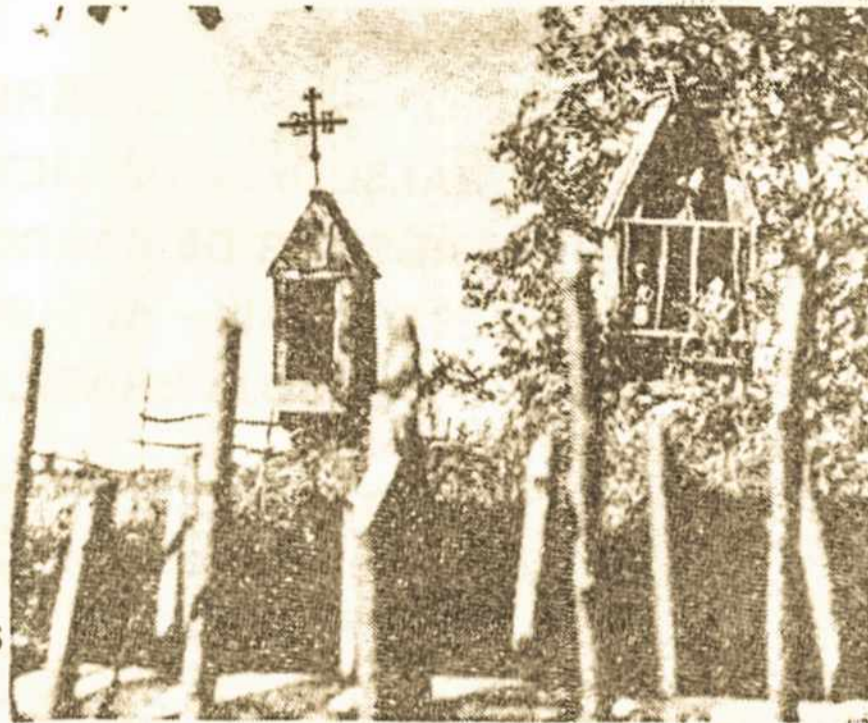
Ir graudu matyti ir dar graudžiau jausti, kad lietuvių "kolonija" Brazilijoje nebemoka ir nebesusipranta, kaip pagerbti savo didžiuosius vadus, bent tą Vėlinių dieną prisimenant savo Lietuvių Bendruomenės Steigėją, o Katalikų Bendruomenė savo Patriarką – Ateitininkų Sąjūdį sukėlusį? – Kur tieji "Sendraugiai"? Kur visi tie "Ateitininkai" S. Pauly? – Visame savo pasirodyme Vėlinių Dieną?

"DAINUOJAM LIETUVA" N A U J A

Lietuviškų liaudies dainų juostelė – Kasetė jausmingai įdainuota Edmundo Kuodžio ir Jono Girijoto liaudies instrumentams palydinti.

Gaunama V. Zelinės ir Šv. Kazimiero parapijose.

Graži dovana kiekvienai progai.

"Butaforija" nieko ir niekad nepasieksime. Mūmyse jau senai išdulkėjo iš sąmonės Lietuva ir kiti lietuviški pa-pročiai. Nėra reikalo vaidinti ir savo vad. "jaunimą" auklėjant. Jis absoliučiai nesusigauja, kas yra lietuviškas ne. "Butaforija" remiasi teatro spektakliai.

Iš visų pasakojimų ir laiškų sužinojome, kad dabartinėje Lietuvoje, kur visos krikščioniškos apeigos yra varžomos, visi susirenka Vėlinių vakarą kapinėse, to niūraus ir lietingo gilaus rudens ūkanose, ir sužiba tūkstančiai žvakelių šviesų, giedamas Lietuvos Himnas, visi nusilenkia savo artimųjų Amžinam Atilsui. Kodėl mūmyse to vengiama? Kodėl vieną kartą metuose negalime išsižadėti "ilgo, laisvo savaitgalio", kad viešai pagerbti savo artimuosius, geradarius, veikėjus ir tuo pačiu susikaupti ties savo trumpalaikė kelione šioje žemėje? – Mirties Angelo akyvaizdoje, mes esame tokie pat menki, kaip užgimę. Mūsų visų gyvenimas bus sveriamas ne draugų, mus pamiršusių, bet Apvaizdos teisme. Bet, čia žemėje, kol dar kuičiamės savo "dulkėse", mūsų maldos, prisiminimai mirusiųjų nuopelnus ir klaidas, yra didelė parama VĖLĖMS Amžinybėje.

Apie tai niekas nepagalvoja, kai toks saulėtas ir viliojantis savaitgalis. Deja, visi nukeliausime Amžinybėn be išimties turto ir pasitenkinimo savo kasdienybe. Ir, kai paliksime čia, žemėje, savuosius, tokius abejingus mūsų mirčiai, bus labai liūdna ir vieniša kelionė iki Amžinosios Ramybės menų.

Be reikalo apleidžiate ir užmirštate tuos, kurie gyveno dėl jūsų ateities, jų kovose ir atsparume pavyzdys kartu kartoms. Savo įnoriuose terasite tai, ko nepraradote, o gyvenimas tėra duotas tik vieną kartą.

Antanas Augustaitis

VĖLINIŲ DIENAI

*Bėga dienos, bėga metai
prabėgsiu su jais ir aš kartu.
Prašvilps vargai, it vėsulai,
nuvargintas kas kart jaučiu.*

*Lėkė mūsų mielos dienos,
kaip danguje palši debesėliai.
Vienos linksmos, kitos liūdnos,
linksmos bėga – greitai, liūdnos –
pamažėliai.*

*Plaukė mūsų brangios dienos,
kaip upėje vanduo.
Vienos lengvos, kitos sunkios
kartais po kojomis akmuo.*

*Šiandien viską turiu širdyje,
stovėdamas ant švento lauko.
Kad ir aš esu, tam pačiam kelyje,
kaip jie, čia viskas užbaigta tapo.*

*Vien kryžiai ir kapai,
čia nesigirdi jokio balso.
Viskas liūdi ir apmirę,
čia sudužę indai škausmo.*

*Kas kapas – pavardė ir kryžius,
o po juo kūmo palaikai.
Čia mirtis visus amžiams užmigdžius,
viskas virsta pelenai.*

*Čia nėra barnių, nei žaislų,
viešpatauja gili tyła.
Kaip kada paukštelis be gaidų,
sučiulba, kad čia teisybė tikra.*

*Ne vienas tūkstantis ilsis čia,
ir nei vienas iš jų negrįž.
Kaž-ką širdis jaučia,
kokia paslaptis – kas pasakys?*

*Kapinynas. Ši vieta šventa,
čia ilsis kurie gyveno, kaip ir mes.
Bet ir mums ateis diena,
kaip žvakės šviesa – gyvybė užges.*

*Ši vieta mūsų lauke,
šiandien, rytoj, ir gal tuojaus.
Niekas nežino kuriame kampe,
o gal tuojaus mirtis pagaus.*

*Bėga dienos, bėga metai,
neskaitant anų jaunystę puoštų.
Pasilik tik mano linksmybės ir vargai,
dėl atminties, pridengti menku kapu.*

● Esame didingos istorijos tauta ne tik laimėjimais, bet ir pralaimėjimais – ne tik Žalgiriu, bet ir Kražiais-
DR. J. GIRNIUS

DU KLAUSIMAI LAIKRAŠČIO SKAITYTOJUI:

1. AR ATNAUJINOTE MŪSŲ PRENUMERATĄ?
2. AR NETURITE GIMINIŲ – DRAUGŲ, KURIEMS GALĖTUMĖTE UŽSAKYTI M.L. ?

**PATYLOM PRAEJES KUN. PROF.
KAZIMIERO BÉKSTOS VEIKLOS
25-METIS, AMAZONIJOJE...**

Kun. Kazys Jurgis Béksta gimė Klaipėdoj, 1924 m. gegužės 22 dieną.

Studijavo Klaipėdoj, vėliau – Šiauliuose ir Vilniuje.

Visur pasižymėjo kaip skautas ir jaunimo bei gamtos mylėtojas.

Vilniuje baigė Vytauto Didžiojo Gimnaziją ir dalyvavo Vilniaus lietuvių "Varpo" chore.

Vokiečių okupacijos metais pateko į "Lietuvių Statybos Bataljoną" ir tarnavo kaip vertėjas prie Leningrado fronto.

Vokiečių galybei bežlungant, pasitraukė į Vokietiją. Keliuose lageriuose gyvendamas organizavo jaunimą į skautus. Buvo pakeltas į Neumünsterio – Kiel'io Vietininko laipsnį, o vėliau į paskautininkus.

Matydamas jaunimo sunkią pokarinę padėtį ir nežinodamas kuo jaunūčiams geriau pasitarnauti, kun. Justino Steponaičio paskatintas įstojo į kunigų Seminariją Eichstättė.

Pabaigęs Filozofijos studijas persikėlė į Ensдорfo Saleziečių naujokyną, kur po metų davė apžadus.

Po to, vienerius metus dirbo jaunimo persiauklėjimo – įstaigoje, Marienhause.

Ten pravažiavo vienas Brazilijos misininkas vyskupas, ir sužinojęs, kad klierikas Kazimieras buvo pasiprašęs į Indijos misijas, bet nebuves išleistas, pasiūlė vykti pas indėnus, Brazilijon.

Tai įvyko 1950 metais, iš Niteroi, per ištisą mėnesį užtrūkusios kelionės laivu, 1951 m. sausio mėn. pasiekė Manausą.

Porą metų dirbo su jaunimu Rio Negro Prelatūros Centre – São Gabriel das Cachoeiras. Po to, teologija studijavo 4 metus Pio XI Institute, Sanpau-le.

Primicijas laikė Šv. Juozapo bažnyčioje Vila Zelina, Sanpau-le.

15 LAPKRIČIO

BALSUOKIM UŽ LIETUVIŲ BIČIULIUS

SENADOR – ADEMAR DE BARROS FILHO – PDS – NR. 10

DEPUTADO ESTADUAL – ARTUR ALVES PINTO PDS – NR. 1229

REKOMENDUOJA BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Po primicijų tuoj grįžo į Amazonijos džungles ir dirbo tarp įvairių indėnų genčių, įvairiose misijų stovyse – Jauaretė (prie Kolumbijos pasienio), São Gabriel, Tapurugara (Sta. Isabel), Pari - Cachoeira.

Išmoko kelias indėnų kalbas. Paruošė pirmąjį elementorių Aharaibo indėnams. Išvertė Šv. Morkaus Evangeliją į Tucano kalbą, vėliau ir Venezuelos pasienio indėnų Yanonami kalbą.

Įvairūs jo kateketiški raštai, trejomis indėnų kalbomis buvo naudojami lankant indėnų kaimus, bet nepasiekė atspausdinimo. Surinko apie 40.000 žodžių ir taip sudarė pirmąjį Yanonami indėnų kabos žodyną.

Brazilijos federatyvinėje sostinėje dalyvavo indėnų kalbų tyrinėjimo kursuose, o po to, įvairiais atvejais ir būdais perdavė turimas žinias kitiems Amazonijos misininkams.

Persikėles į Manausą, padėjo organizuoti Amazonijos Vyskupų tarp-kongregacinę kunigų seminariją, kurioje virš dešimt metų duoda paskaitas apie kultūrinės Antropologijos pritaikymą Amazonijos pastoralėje.

Beprofesoriaudamas, dar parašė elementorių Tucano kalbai, ir tas buvo vietinės valdžios priimtas.

Be to, parašė elementorių Oro-Wari (Pacaas Novos) indėnams, Guajará-Mirim, RO. Vyskupijai.

Abunã, RO, misininkų subuvime gavo uždavinį parašyti kašarari indėnų kalbos elementorių.

Tarp kitko, paruošė kelis filmus (super-8), kurių keturis įsigijo Amazonijos Universitetas, o vieną – Guajará-Mirim Vyskupas.

Keletas jo rašinių buvo perspausdinti žurnale "Revista de Antropologia", Sanpau-le.

Manaus mieste dabar dirba ir su čia atvykstančiais indėnais.

Turi surinkęs daug medžiagos apie Tucano indėnų religiją

Skatina, kad patys pamokytesni indėnai rašytų savo mitologiją ir viena tokia indėnų knyga išspausdinta portugaliskai, Sanpau-le.

Įdomu, kad Desana indėnų mitologijos svarbiausias tekstas ir piešinių albumas, kaip tik šiuo laiku, 1982 m. Spalio mėn. turėjo pasirodyti. Italijos spaudoje (Editora Emi).

Besirūpindamas bendrai visų Brazili-

Muzika yra labai gera auklėjimo priemonė

jos indėnų problemomis ir gerbuviu, kun. Kazimieras įsteigė "Conselho de Missionários Indegenistas", sutrumpintai vadinamu "CIMI", bet iš jo pasitraukė, kada šis organizmas prarado savo pradinę orientaciją.

Kun. Petro Urbaičio prašomas, parašė kelis lapus įspūdžių iš savo misijonieriškų dienų Rio Negro indėnų tarpe.

"Saleziečių Balsas", keliais atvejais patalpino kun. Kazimiero misionieriškus aprašymus.

Kun. Kazimieras mielai skaito "M. Lietuvą", kitą tautinę spaudą ir pasiklauso iš bet kur gautų lietuviškų muzikinių juostelių.

Jau porą kartų susitiko su kun. d-ru A.F. Bendoraičiu. Kartą teko "Gerojo Ganytojo" ligoninės koplyčioje koncertuoti ne tik su kun. Bendoraičiu, bet ir su kun. Šulcu ir kun. Antanu Saulaičiu.

Mišiose dalyvavo Seselė Marija Ksavera (Emilija Šakėnaitė) ir d-ras Vytas Kiaušas. Tai gal pirmas, bet gal nebus paskutinis mūsų KETURIŲ DIDŽIŲ JŲ Amazonijos Misininkų – Civilizatorių, bei jų bičiulių tautiečių – toks susitikimas.

Kun. prof. Kazimiero Békstos pasišventusios veiklos Amazonijos indėnams ir Kultūrinės Antropologijos dėstymo 25-metis – šį kartą, praėjo patydomis, tačiau jai Dievas duos – už keletos metų bus 30-metis. Ta pačia proga sueitų ir kun. d-ro. Bendoraičio ir Seselės Marijos Ksaveros, 25-metis, o taip pat ir d-ro Vyto Kiaušo 10-metis – veiklos – Amazonijos padangėje.

Kun. P.M. Urbaitis

MŪSŲ ŽINIOS

KRIKŠTYNOS MOKOJ

Praeitą sekmadienį, lapkričio 7 d. šv. Kazimiero parapijos koplyčioje kun. P. Rukšys pakrikštyjo Silvijos Bendoraitytės ir Tadeu Machado antragimį Eduardo vardu. Krikšto tėvais buvo Arletė Dilytė su vyru Jonu Siliku. Po krikštynų Silvijos ir Tadeu namuose buvo šeimyniškos vaišės, kuriose dalyvavo giminės ir artimi draugai. Silvija ir Tadeu, nors ir augina šeimą, tačiau vis dar dalyvauja aktyviai Nemuno ansamblyje ir lietuviškoje veikloje.

VĒLINĒS CASA VERDE

Pirmojo mėnesio sekmadienio pamaldose Casa Verde dalyvavo daug parapijiečių ne tik iš vietinės apylinkės, bet ir iš toliau; V. Zelinos, Bom Retiro ir Mokos. Marija Stankūnienė ir Filomena Černiauskiene buvo sudariusios prisimintinių mirusiųjų sąrašus, kuriuos mišių metu perskaitė kun. P. Rukšys. Poniom Marijai ir Filomenai širdingas ačiū už idėją darbą.

PADĒKA UZ TALKĄ KALEDOJIME

Baixo de Lapa lietuviai ir keletas ne lietuviškų šeimų, kasmet, nuoširdžiai laukia kalėdojančio – namus, šeimas laimančio – kunigo.

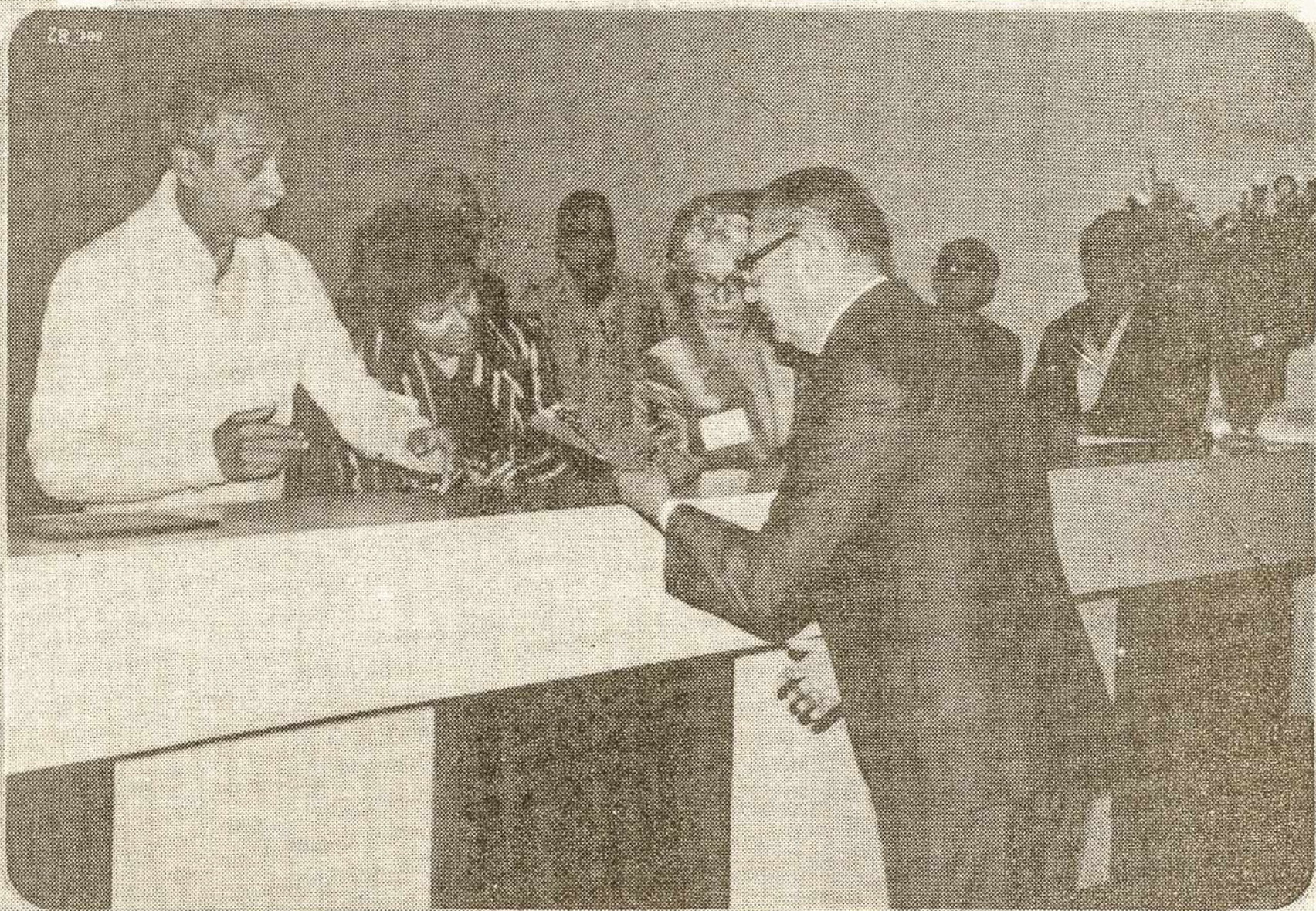
Alfonso ir Konstancijos Vidžiūnų namai būna aplankomi pirmoj vietoj, nes po to, namų šeimnininkas, p. Alfonsas palydi kunigą į kaimynines šeimas. Tokiu būdu galima daug kur suspėti, sutaupant nemažai laiko. Už tą – ir pats kunigas ir vietinės šeimos lieka dėkingi palydovui.

Pagarbos ir padėkos verta yra Juozo ir Antaninos Bendžių šeima, nes jų svetinguose namuose įprastai įvyksta kalėdojimo užbaigtuvės, kad ir vėlyvame vakare.

Paminėtinas daug kieno pageidavimas lietuviškų pamaldų Lapa – Bonilha – V. Anastácio – Osasco lietuviams.

Be kalėdojimo ir lietuviškų mėnesinių (ar bent retkartinių) pamaldų nutautėjimo procesas gali tapti dar greitesnis visos plačios apylinkės tautiečiams, jauniems ir suaugusiems.

Šv. Kazimiero Asmeninė Parapija

SÃO PAULO: Centrinio pašto direktorius ir jo padėjėjai iteikia stambiausią šių metų premiją filatelistui Antanui Augustaičiui už Nepriklausomos Lietuvos pašto ženklų parodos surengimą.

MŪSŲ MIRUSIEJI

ELENA RICKEVIČIŪTĒ PIEPERIENĒ

mirė spalio 23 d. plaučių uždegimu. Velionė buvo gimusi Raudondvary prie Kauno 1897 metų rugpiūčio 24 d. 1935 m. ištekėjo už Julijaus Pieperio ir Brazilijon atvyko 1949 m. Gyveno Sto. André, Mokoj, Ipirangoj ir paskutiniu laiku Rudge Ramos – S. Bernardo do Campo.

Elena buvo labai pamaldi moteris ir mėgo skaityti. Gražiai sugyveno su vyru ir išaugino bei išleido į mokslus sūnų Julijų. Velionė daug metų sirgo meiliai vyro prižiūrima. Julijus, nors ir būdamas evangelikas, tačiau labai rūpinosi, kad Eleną lankytų lunigas su sakramentais. Dar per paskutini

Elenos gimtadienį kun. Rukšys laikė namuose padėkos mišias. Elenos sveikatai susilpnėjus, ir vyrui nebegalint jos tinkamai prižiūrėti, buvo paguldyta ligoninė, iš kurios daugiau negrįžo. Buvo pašarvota Aclimação kapinių koplyčioje, kur egzekviją atliko kun. P. Rukšys. Palaidota S. Paulo kapinėse. 7-tos dienos mišios buvo atlaikytos šv. Kazimiero parapijoje spalio 27 d.

Elenos mirtį liūdi jos vyras Julijus, sūnus Julijus, marti Dalva ir anūakai Marcia bei Rikardas. Uoliam ML skaitytojui ir geram bičiuliui bei jo šeimai šeiškiame gilią užuojautą.

ABC koresp.

JURGIS KAVALIŪNAS SUKAKTUVININKAS

Praeito sekmadienio mišiose C. Verde dalyvavo Jurgis Kavaliūnas su žmona Dominika ir vaikais Antanu bei Elena. Jurgis laimingai atšventė 50-tąjį gimtadienį. Kazaverdiečiai ir svečiai prisiminė Jurgį per mišias ir po to širdingai pasveikino. Kavaliūnų namuose buvo jauki šventė, kurioje dalyvavo taip pat Stepas ir Salomé Narušiai – Jurgio krikšto tėvai. Jurgis Kavaliūnas dirba kaip taksistas su radio-taxi.

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

J. BUTRIMAVIČIUS

ADVOCACIA

CIVIL: Inventário, Despejo, etc. COMERCIAL: Falência, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA: Imposto de Renda, ICM, IPI

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and. s/45 - Liberdade Fone: 279-5937

Horário das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 - V. Zelina - Horário das 19:00 às 21:00

K L A B A M A L I E T U V I Š K A I

Dra. HELGA HERING

MÉDICA – GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

MŪSŲ ŽINIOS

SPAUDOS PIETŪS

Spaudos pietų bilietai, nors kiek pavėluotai, jau atiduoti platintojams.

Bilietus galima gauti:

- Abejose parapijose
- Pas Šv. Juozapo vyrų brolijos narius
- C. Verde pas Mariją Stankūniene
- Moinho Velho pas Magdalena Buitvydiene
- Parque das Nações pas Kazimierą Skarupskį
- V. Anastacio pas Petrą Žarkauską
- SAJUNGOJE – Alianča

Kas gyvena toliau, gali rezervuoti bilietus telefonu:

V. Zelinoj tel. 63-5975 ir Mokoje tel. 273-0338.

VISI DALYVAUKITE IR SAVO SPAUDĄ PAREMKITE.

BAZARAS

Lapkričio 20 ir 21 dienomis, šv. Juozapo parapijoje, V. Zelinoj bus bazaras. Šeštadienį pradžia bus 15 val. o sekmadienį 8 valandą iki nakties. Rengia Lietuvių Katalikų Moterų Draugija.

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Alfonsas PUPELIS	2.500,00
Anelė KALVINSKAITĖ	3.000,00
Adelė SIMANAVIČIENĖ	2.500,00
Antanas GDLSKIS	2.300,00
Sonia MIŠKINIS	2.300,00
Dr. Bronius SKADAS	4.500,00
Alfonsas VIDŽIŪNAS	2.300,00
Pranas ANDRIUŠKA	2.300,00
Vincas TUBELIS	2.300,00
Izidorius NAVICKAS	5.000,00
Bronius MECELIS	3.000,00

GARBES LEIDEJAS

DR. BRONIUS SKADAS

Mielam ML skaitytojui ir rėmėjui širdingai dėkojame ir linkime sėkmės.

Administracija

LIETUVIŲ SAJUNGOS—ALIANČA

METINĖS

Lietuvių Sąjunga—Alianča atšventusi, pereitais metais Lapkričio mėn., savo gyvenimo ir veiklos penkiasdešimtmetį, ryžtasi ir šiais metais savo Metines atšvęsti Lapkričio mėn. 27 dieną, šeštadienį, 20 val. su savo nariais ir kviestaisiais svečiais. Šventės programa ir kitos parengimo smulkmenos bus pranešta vėliau. Prašome jau iš anksto ruoštis Lietuvių Sąjungos—Alianča metiniam susitikimui.

Valdyba

DĖMESIO, SAJUNGIEČIAI

Lietuvių Sąjungos—Alianča Valdyba, švenčiant savo gyvenimo ir veiklos metines, nutarė prisiminti ir pagerbti mirusius Mišiomis Vila Zelinos Bažnyčioje. Tad, visi nariai, mirusiųjų giminės bei bičiuliai, kviečiami dalyvauti Mišiose, kurios įvyks Lapkričio mėn. 21 d. – sekmadienį – 11 val.

Valdyba

DĖMESIO!

PARQUE DAS NAÇÕES

antram sekmadienį, lapkričio 14 d. lietuviškų pamaldų nebus. Seselių mokykla bus užimta dėl rinkimų.

LIETUVIŲ KATALIKŲ ŠV. JUOZAPO BENDRUOMENĖS NARIŲ ŽINIAI

VISUOTINAS BENDRUOMENĖS NARIŲ SUSIRINKIMAS

šaukiamas šių metų lapkričio mėnesio 28 dieną 17 val. (tuoj po Lietuviškų mišių) jaunimo namuose.

Programoje Valdybos pranešimai Naujos valdybos rinkimai.

Kandidatus į naują valdybą prašome pasiūlyti raštu iki lapkričio 18 dienos.

L.K.Šv.J.B. Valdyba savo posėdyje įvykusiam š/m. lapkričio 3 dieną, nutarė, kad bendruomenės nariai užsimokėję nario mokestį už 1979 metus, bus laikomi bendruomenės nariais, jeigu užsimokės nario mokestį už 1982 metus. (Už 80 ir 81 jie bus nuo mokesčio atleidžiami). Nariai nustoję mokėti nario mokestį prieš 1979 metus, jei norės būti bendruomenės nariais, turės paduoti prašymą įstoti iš naujo.

Angela Joteikaitė
sekretorius

K.J. Šeškevičius
pirmininkas

Auka prisidėk prie lietuviškos spaudos išlaikymo!

metinė „MŪSŲ LIETUVOS“

SPAUDOS ŠVENTĖ

Lapkričio (Novembro) 21 dieną

MIŠIOS už gyvus ir mirusius spaudos darbuotojus

PIETŪS 12:30 val. Jaunimo Namuose

LOTERIJA su originaliais tapytojų paveikslais

VILA ZELINOJ – JAUNIMO NAMUOSE

VISI DALYVAUKIME IR SAVO SPAUDĄ PAREMKIME